

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **G. M. G.**, zastoupená JUDr. Václavem Hynštem, advokátem se sídlem Na Výsluní 10, Bruntál, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava**, se sídlem Krnovská 68, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 7. 2011, č. j. 22 A 132/2011 - 4,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta JUDr. Václava Hynšta **se určuje** částkou 7968 Kč. Tato částka bude vyplacena k rukám advokáta z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 21. 6. 2011 byl Krajskému soudu v Ostravě doručen návrh žalobkyně ze dne 16. 6. 2011 označený jako „*Správní žaloba proti rozhodnutí vedoucího oddělení výkonu trestu Věznice Opava, mjr. Mgr. I. K., nevydat řádné rozhodnutí týkající se obnovy řízení*“.

Ve svém podání žalobkyně (dále též stěžovatelka) uvedla, že dne 9. 5. 2011 zaslala k rukám vedoucího oddělení výkonu trestu žalované, mjr. Mgr. I. K., návrh na obnovu řízení. Dne 16. 5. 2011 sdělil mjr. K., že se návrhem nebude zabývat, toto jeho rozhodnutí nemělo řádnou formu, nebylo na hlavičkovém papíru věznice a nemělo číslo jednací.

Stěžovatelka dále poukázala na to, že proti rozhodnutí správního orgánu je osoba, jíž se takové rozhodnutí dotýká, oprávněna podat žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Ve zmiňovaném podání stěžovatelka zároveň navrhla, aby ji soud osvobodil od soudních poplatků a aby ji ustanovil zástupce z řad advokátů.

Krajský soud v Ostravě tuto žalobu prvním výrokem usnesení ze dne 11. 7. 2011, č. j. 22 A 132/2011 - 4, odmítl, druhým výrokem pak zamítl návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů.

V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že napadený výsledek činnosti žalované není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Rozhodnutím ve smyslu uvedeného ustanovení lze rozumět jen takové akty orgánů veřejné moci, jež jsou výsledkem příslušného, často formalizovaného řízení a s jejichž vydáním spojuje vznik, změnu, zrušení či závazné určení práva a povinnosti některý z obecně závazných právních předpisů České republiky. Od takových rozhodnutí je však třeba odlišovat jiné faktické pokyny či donucení a další výsledky činnosti orgánů veřejné moci, které však rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. nejsou. Krajský soud dospěl k závěru, že o takový případ se jedná i v posuzované věci, a proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl jako nepřipustnou, neboť směřovala proti úkonu žalované, který je dle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání vyloučen, neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. K návrhu stěžovatelky na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů krajský soud uvedl, že vzhledem k uvedeným důvodům pro odmítnutí žaloby tento návrh zjevně nemohl být úspěšný. Žalobkyně tedy dle krajského soudu nenaplnila předpoklady pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s.; jednou ze zákonných podmínek pro ustanovení zástupce soudem pak je v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. to, že u navrhovatele jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků.

Uvedené usnesení krajského soudu napadla stěžovatelka včasnou kasační stížností. Stěžovatelka obecně namítá, že usnesení krajského soudu, jímž odmítl její žalobu proti „rozhodnutí“ žalované, je nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť žalobou napadené „rozhodnutí“ je přezkoumatelné ve správním soudnictví. Stěžovatelka zároveň soud požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti.

K návrhu stěžovatelky Krajský soud v Ostravě ustanovil jejím zástupcem JUDr. Václava Hynšta, advokáta.

Podáním ze dne 15. 11. 2011 doplnil ustanovený zástupce jménem stěžovatelky kasační stížnost o konkrétní důvody. Předně krajskému soudu vytýká, že žalobu odmítl, aniž by využil své poučovací povinnosti a vyzval žalobkyni k opravě nebo k odstranění vad podání a stanovil k tomu lhůtu dle ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. Tímto postupem by se mohla žalobkyně řídit a následně mohla upravit žalobu v tom smyslu, aby mohla být posuzována dle ust. § 82 s. ř. s. Krajský soud pak zavinil také to, že správní žaloba měla procesní vadu, neboť pokud by soud vyhověl požadavku na ustanovení advokáta, tak by patrně k této vadě nemuselo dojít.

Žalovaná ke kasační stížnosti sdělila, že v dané věci nebyl vydán žádný správní akt. Dále žalovaná ve svém podání uvádí, že zmíněný návrh stěžovatelky řešil dne 16. 5. 2011 vedoucí oddělení výkonu trestu, jenž stěžovatelce sdělil, že kázeňské řízení bylo již předmětem šetření stížnosti odsouzené pod č. j. VS 149/2011-50/St/133 s výsledkem, že nebylo zjištěno porušení právních norem. Dále bylo stěžovatelce sděleno, že kázeňské řízení obnovit nelze. Spolu s uvedeným podáním žalovaná soudu předložila kopii příslušného návrhu stěžovatelky na obnovu řízení ze dne 9. 5. 2011 a písemného vyřízení návrhu ze dne 16. 5. 2011.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předeseílá, že v posuzovaném případě stěžovatelka kasační stížností napadla usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. [viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS]. Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53, dostupný na www.nssoud.cz).

Jelikož tedy kasační stížnost nesměruje proti meritornímu rozhodnutí, nebude se ani Nejvyšší správní soud moci zabývat věcí samou, tj. nebude se zabývat otázkou zákonnosti žalobou napadeného postupu žalované. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v daném řízení bude toliko otázka, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl po té, co dospěl k závěru, že směřovala proti úkonu žalované, který je dle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání vyloučen, neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

Za zásadní pro posouzení zákonnosti kasační stížností napadeného rozhodnutí považuje Nejvyšší správní soud v daném případě skutečnost, že stěžovatelka ve své žalobě ze dne 16. 6. 2011 brojí proti formálním vadám sdělení ze dne 16. 5. 2011, tedy nikoliv proti samotnému úkonu žalované, kterým byl zmíněný návrh vyřízen, resp., jímž nebylo návrhu vyhověno. Přitom je třeba zdůraznit, že se nejedná pouze o formulační nedostatek předmětné žaloby, neboť Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že stěžovatelka u Krajského soudu v Ostravě napadla samostatnou žalobou též vlastní „rozhodnutí“ žalované ze dne 16. 5. 2011 o návrhu stěžovatelky na obnovu kázeňského řízení.

Tuto žalobu stěžovatelky krajský soud taktéž odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřipustnou a v řízení o kasační stížnosti proti zmiňovanému rozhodnutí krajského soudu, vedeném Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 5 As 39/2012, se tedy Nejvyšší správní soud bude moci v mezích stížních bodů zabývat otázkou, zda připsal žalované, jímž byl vyřízen návrh stěžovatelky na obnovu řízení, je nutno považovat z hlediska § 65 odst. 1 s. ř. s. za rozhodnutí správního orgánu či nikoliv.

V každém případě je však nutno v nyní posuzované věci dospět k závěru, že předmětná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. nesměřovala. Pokud totiž stěžovatelka napadla žalobou ve správním soudnictví, konkrétně žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s., úkon žalované, jímž nebylo vyhověno jejímu návrhu na obnovu kázeňského řízení, jistě mohla v této žalobě namítat mj. i formální vady spočívající např. v tom, že rozhodnutí nebylo vydáno na hlavičkovém papíře, neobsahovalo číslo jedací, nebylo řádně odůvodněno apod., nicméně nelze připustit, aby stěžovatelka samostatnou žalobou podle § 65 s. ř. s. napadla pouze tuto tvrzenou dílčí vadu postupu žalované, kterou označuje jako „*rozhodnutí nevydat řádné rozhodnutí týkající se obnovy řízení*“, a další žalobou současně brojila proti vlastnímu úkonu žalované, jímž byl její návrh na obnovu vyřízen (k tomu srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2012, č. j. 5 As 13/2012 - 30).

S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud ve svém postupu nepochybil, když předmětnou žalobu stěžovatelky bez dalšího odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. jako nepřipustnou, jelikož dospěl k závěru, že nesměřovala proti rozhodnutí správního orgánu. Jakkoli lze stěžovatelce přisvědčit v tom, že krajský soud kasační stížností napadené usnesení odůvodnil velmi stručně a navíc obecně, zdejší soud přesto neshledal toto usnesení nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, neboť závěr krajského soudu, podle něhož předmět žaloby není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., je v daném případě zcela zřejmý. Obdobně nebylo nutné, vzhledem k tomu, že žaloba zjevně napadala pouze tvrzenou dílčí vadu úkonu žalované, který byl zároveň u téhož krajského soudu napaden jinou žalobou, aby si krajský soud obstarával další podklady pro své rozhodnutí či aby odstraňoval vady žaloby.

V návaznosti na uvedené pak musí Nejvyšší správní soud podotknout, že zcela neopodstatněná je stížní námitka, podle níž krajský soud pochybil, když předmětnou žalobu odmítl a přitom stěžovatelku neosvobodil od soudních poplatků a neustanovil zástupce. Krajský soud předmětnou žalobu odmítl jako nepřipustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatelka v posuzovaném případě brojila proti tvrzené dílčí vadě úkonu žalované, kterou rozhodně nelze považovat za samostatné rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Tuto dílčí vadu pak nelze samostatně považovat ani za zkrácení subjektivních práv této osoby dle ust. § 82 s. ř. s.

Vzhledem k těmto závěrům obстоjí též druhý výrok kasační stížností napadeného usnesení, jímž krajský soud zamítl návrh stěžovatelky na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů, jelikož v dané věci se vskutku jednalo o případ, kdy žaloba stěžovatelky zjevně nemohla být úspěšná.

Nejvyšší správní soud dospěl z uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy právo na náhradu nákladů řízení, z obsahu soudního spisu však plyne, že jí žádné náklady nevznikly.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce z řad advokátů, v takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování podle § 35 odst. 8 s. ř. s. stát. Ustanovenému zástupci stěžovatelky byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v částce Kč 7200 Kč [3 úkony právní služby po 2100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění, dále tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Dále soud přiznal advokátovi částky 468 Kč na základě § 13 odst. 1 advokátního tarifu jako náhrady na cestovní výdaje za jízdné z Bruntálu do Opavy uskutečněné dne 30. 11. 2011 vozidlem Suzuki, reg. zn. x, na vzdálenost 80 km, a dále náhrady ve výši 300 Kč za promeškaný čas s jednáním s klientkou dne 30. 11. 2011.

Zástupkyni stěžovatelky se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 7968 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu